

KAKELBONTE TOLLBUNTE

*Nou wordt het wel héél bont gemaakt,
alsof er al niet genoeg kleuren zijn!*

WYANDOTTEN!?

Kakelbont of ook wel Tollbunt (Duits) is een vrolijke kleurslag. Hoewel iedereen het gelijk zag, zag ik pas na een jaar die kakelbonte baardkuiven in het hok te hebben dat deze kleurslag goud zwartgezoomd witgepareld was. Kennelijk ben ik naast stokdoof ook stekeblind. Zelfs de Duitsers die deze kleurslag gemaakt hebben, hebben het nooit gezien. Althans degenen die ze fokken. Nu is kakelbont bij de baardkuiven best een wilde boel. Zeg maar kakelbont zootje. De zoming is niet perfect en witgepareld gaat lekker van jetje op de kippen. Bij het ene individu is de verhouding kleur t.o.v. wit redelijk evenredig, maar bij veel dieren is witgepareld aardig hysterisch met als gevolg dat de grote slagpennen en hoofdstaartstuurveren meer wit dan gekleurd zijn. Geen makkelijke kleurslag om te fokken dus.

Het verschil tussen kakelbont en porselein is dat het twee verschillende gecombineerde tekenpatronen zijn. Porselein, de geciviliseerde versie, zoals op de Sabelpoot, is goud zwartgeloverd witgepareld, kakelbont is goud zwartgezoomd witgepareld. Het porselein zoals op de Sussex, Wyandotten maar ook Cochinkrielen, Orloffs en Orpingtons is een mengelmoesje van alleen de werking van witgepareld (mo) en het niet fokzuiver aanwezig zijn van de genen voor lovering (Pg, Db, MI). Mahonie in de grondkleur heeft ook een ietsje een columbia werking. Mahonie drukt ook zwart weg maar dit is nauwelijks zichtbaar.

Het verschil tussen gezoomd en geloverd zit 'm in de columbia werking van Co en Db. Db kennen we ook van gepeld en geband. Bij pelling ontbreekt MI, melanotisch, een zwartversterker.

De kleurslag bij de Kuifhoenders is niet bedoeld om het gecombineerde patroon weer te geven, althans niet bij de oorspronkelijke maker en fokkers. De bedoeling was porselein te maken, en dit is het geworden... De kleur komt zoals die komt. Alleen het kleurbeeld door de oogharen bekeken moet in evenwicht zijn qua verdeling, en de hebbelijkheden van de gebruikte genen moeten getolereerd worden. Zo niet, dan moet er selectie gaan plaatsvinden.

Witgepareld kan tot gevolg hebben dat kippen na een paar jaar er helemaal wit

* Er is één uitzondering m.b.t. die getekende staarten bij de hanen en dat is de buff zwartgezoomde Orpington. Deze kip heeft niet berken of Aziatisch patrijs als basis maar tarwe. Tarwe staat de meeste rooduitbreiding toe. Er zit dan ook weinig zwart in een tarwe kip vanuit de fabriek, vergeleken de kippen op de andere bases: uitgebreid zwart (E), berken (ER), bankiva patrijs (e+), aziatisch patrijs (eb). Daarom hebben buff zwartgezoomde Orpingtons geen Db als extra columbia werkend gen nodig om toch een getekende hanenstaart te krijgen. Maar tarwe hanen zijn toch óók heel zwart? Ze zijn net zo wildkleur zwart als de bankiva- en aziatisch patrijs hanen! Klopt, maar tarwe als standaardmatige kleur heeft geen Db erin zitten, zo'n kip is alleen maar tarwe in goud of zilver uitvoering. Als je in zo'n standaard tarwe kip Db stopt dan krijg je een buff (goud) zwartstaart of een wit (zilver) zwartstaart.

uitzien omdat het kleurloze stuk aan het eind van de veer steeds groter wordt. Heb je een witte kip, als die zich bukt en de veren schuiven uit elkaar dan heb je weer een gekleurde kip. Het gen voor witgepareld (mo – mottled) gaat er steeds langer over doen om uitgewerkt te zijn naarmate de kip ouder wordt. Witgepareld is een kleurstop. Die staat op 'aan' als de veer begint te groeien en na een paar weken schakelt hij weer 'uit'. Als witgepareld uit staat, komt eerst zwart pigment weer op gang. Dat gaat makkelijker de veer in dan rood pigment. Zo ontstaat een zwart bandje (als er zwart in de kip zit) boven de witte parel. Dat is dan ook dofzwart want andere genen, die bijv. zwart versterken, zijn nog niet direct aan de beurt. Na een weekje gaan ook de zwartversterkers werken en het doffe zwart wordt glanzend zwart. Daarna komt de grondkleur, die is zwart, wit, zilver of goud/rood.

Kakelbont geen 'soort' porselein

Bij kakelbont is er wat anders aan de hand. Op kakelbonte dieren zal je minder snel een zwart bandje boven de witte parel zien. Dit is niet altijd zo want er wordt niet op geselecteerd maar toch zijn er erg veel veren in een kakelbonte kip die geen zwart bandje boven de witte parel hebben. Hoe komt dat? Kakelbont is zoals eerder gezegd goud zwartgezoomd en witgepareld. Goud zwartgezoomd ontstaat o.a. door columbia. Columbia drukt het aanwezige zwart naar de rand van de veer. Het zwart in de veer komt van Pg (patroongen wat zwart pigment bijelkaar klontert, zonder Pg is het zwart gepeperd), Ml (melanotisch, een zwartversterker) en het aanwezige zwart uit de basis van de kip. Die basis kan berken (ER) of aziatisch patrijs (eb) zijn, althans bij de standaardmatige kleuren. Een berken kip heeft behoorlijk veel zwart van de fabriek meegekregen. Daarom heeft een berken kip nog een als columbia werkend gen nodig om een patroontje te verkrijgen: Db, wat ook wel donkerbruin columbia heet. Db is de afkorting van 'dark brown', testdieren met dat gen hadden donkerbruin kuikendons. Db maakt bijv. ook de wit en buff zwartstaarten. Het is effectiever in het zwart van de kip af drukken dan het bekende columbia wat nog altijd wat zwart in de hals en het zadel laat zitten naast het zwart in de uiteinden van de kip (staart, vleugels). Bij enkelvoudig gezoomde kippen die op een berken basis zijn gemaakt, hebben de hanen meest ook getekende staarten i.p.v. zwarte staarten zoals de gezoomden op basis van aziatisch patrijs (eb). *

Terug naar kakelbont, omdat het zwart op een kakelbonte al 'ingesteld' staat op het maken van een enkele zoom, zal na de kleurstop van witgepareld het zwart direct naar de zijanten van de veer gaan, of althans nagenoeg direct. Het zwart dat in de veer komt nadat witgepareld op 'uit' staat, wordt door columbia in de rand gedrukt.

Bij heel goed kijken is te zien dat het eerste stukje zwart in de zoom dat na de witte parel komt ook dofzwart is. En soms wat waterig uitgelopen, omdat Pg, Ml en Co niet exact op hetzelfde tijdstip hun slag slaan. Maar daar is ook op te selecteren.

Het verschil tussen koekoek en gestreept is ook puur een tijds kwestie want het is één en hetzelfde gen dat verantwoordelijk is voor 2 verschillende standaardmatige patronen. Zo speelt de tijd ook een rol in een patroontje, naast de chemie. Stel dat je deze kleurslag kakelbont eens 30 jaar tot in perfectie gaat fokken zodat witgepareld mooi evenredig verdeeld zit op de kip. Dan zou je een beeld krijgen zoals deze kakelbonte Wyandottes. Nee het is geen nieuwe kleurslag, het is gewoon geschilderd op een foto in photoshop, dat vind ik leuk om te doen. Scheelt ook een hoop tijd. In twee uur een 'foto' maken van iets dat 30 jaar kost in het echt. Zo kun je kleuren en patronen maken, tot in perfectie, die (nog) niet bestaan. Zo kun je bestaande kippen die niet perfect zijn een digitale make-over geven zodat ze een U dier worden in alle onderdelen. Geloof dus nooit wat u ziet op een foto. Maar kakelbont op een Wyandotte is denk ik best een attractief kleurtje en niet eens zo moeilijk om te maken, alle ingrediënten zijn namelijk voorhanden in dit ras dus type is het probleem niet. 🐔